

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НЗВО ДІМЗ

Тетяна ЛЕЩЕВА

«19» березня 2025р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Клінічна імунологія та алергологія

повна назва навчальної дисципліни

ступінь освіти	магістр
галузь знань	22 Охорона здоров'я шифр і назва галузі знань
спеціальність	222 Медицина код і найменування спеціальності
освітньо-професійна програма	Медицина назва освітньо-професійної програми
статус дисципліни	обов'язкова

Дніпро-2025

Розробники:

Науково-педагогічні працівники кафедри
соціально-гуманітарних та біомедичних
дисциплін

Гарант освітньо-професійної
програми:

проф., д.мед.н. Довгаль М.А.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних та біомедичних дисциплін

Завідувач кафедри

проф., д.мед.н. Марина Довгаль

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 19.03.2025 р. №1.

Голова методичної комісії

проф., д.мед.н. Марина Довгаль

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Клінічна імунологія та алергологія» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки магістрів спеціальності (222 Медицина) галузі знань (22 Охорона здоров'я).

Предметом навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є імунні механізми формування імунопатології (первинні/вторинні імунодефіцити, алергічні та аутоімунні захворювання, трансплантаційна імунологія, імунологія репродукції, онкоімунологія), імуно- та алергодіагностика, лікування і профілактика імунозалежних захворювань.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна ґрунтується на засвоєних здобувачами освіти знаннях з таких фундаментальних дисциплін як анатомія, фізіологія, гістологія, мікробіологія, імунологія, патофізіологія, патоморфологія, рентгенологія, фармакологія, пропедевтична та факультативна терапія та педіатрія, факультетська хірургія, госпітальна хірургія, нервові хвороби, очні хвороби, ЛОР-хвороби, акушерство та гінекологія, радіологія, екологія.

Метою викладання навчальної дисципліни «Клінічна імунологія та алергологія» є:

Метою викладання навчальної дисципліни «Клінічна імунологія, алергологія» є формування цілісного уявлення про:

- 1) будову і функціонування імунної системи організму,
- 2) імунні механізми формування імунопатології,
- 3) принципи лікування, імунопрофілактики та імунореабілітації.

Основними завданнями вивчення дисципліни «клінічна імунологія, алергологія» є формування системи знань професійних умінь та практичних навичок, що складають основу майбутньої професійної діяльності:

- 1) з'ясування скарг хворого, анамнезу захворювання та життя, проведення опитування за органами та системами;
- 2) проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів захворювання;
- 3) аналіз імунологічних лабораторних даних та даних алергологічного обстеження хворого;
- 4) формулювання діагнозу хворого;

5) призначення лікування;

6) визначення заходів первинної та вторинної імунопрофілактики;

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких компетентностей:

Загальна компетентність за освітньо-професійною програмою

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК9	Здатність спілкуватись іноземною мовою.
ЗК10	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахова компетентність за освітньо-професійною програмою

ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК15	Здатність до проведення експертизи працездатності.
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
ФК17	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
ФК21	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
ФК23	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.
ФК24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
ФК25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **програмних результатів навчання**:

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою

ПРН 1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
ПРН3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки з позиції доказової медицини у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПРН6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
ПРН7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або

	інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПРН9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у тому числі міжнародними, заснованими на принципах доказової медицини; у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПРН10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН14	Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
ПРН16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
ПРН17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН18	Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
ПРН21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН23	Застосовувати в професійній діяльності та професійному саморозвитку сучасні цифрові, інформаційно-комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення
ПРН26	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефажівців; управляти конфліктами на міжособистісному та організаційному (професійному) рівні, налагоджувати ефективну комунікацію в фаховому та нефажовому середовищі.
ПРН28	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

ПРНЗ1	Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи й безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціума - як фахівцями, так і нефахівцями; вміти приймати рішення самостійно, нести відповідальність за свої дії; ефективно працювати в команді, керуючись принципами лідерства та взаємоповаги
--------------	---

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів –2,5	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна
Загальна кількість годин -75	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки: 5
		Семестр 9й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 35	Освітньо-кваліфікаційний рівень: II магістерський	Лекційні – 6
		Практичні – 34
		Самостійна робота –35
		Вид контролю: диф.залік

3.1. Теми лекцій

	Тема лекції	Кількість годин
1	Основні завдання та проблеми клінічної імунології. Структура і функції імунної системи, вікові особливості розвитку.	1
2	Клініко-лабораторна діагностика імунопатології. Інтерпретація лабораторних імунологічних досліджень (імунограми).	1
3	Імунодефіцити (природжені, набуті) та інша імунозалежна патологія: класифікація, принципи імунодіагностики, імунотерапії, імунопрофілактики та імунореабілітації.	1
4	Імунотерапія: види, методи, принципи і покази до призначення. Класифікація імунотропних препаратів.	1
5	Респіраторні алергічні захворювання: алергічний риніт, поліноз, алергічна бронхіальна астма, екзогенний алергічний альвеоліт. Нереспіраторні алергічні захворювання: кропив'янка, atopічний дерматит, контактний дерматит, харчова алергія: діагностика, лікування. Марш алергії.	1
6	Побічна дія лікарських засобів. Медикаментозна алергія. Діагностика, лікування, профілактика. Невідкладні стани в алергології: алергічний ангіоневротичний набряк, анафілактичний шок.	1
	Усього	6

3.2. Теми практичних занять

Тема заняття	Кількість годин
Структура і функції імунної системи. Антигени головного комплексу гістосумісності: структура та функції	2
Вікова імунологія, принципи функціонування. Імунологія слизових оболонок	2

(MALT): види, механізми захисту, діагностика імунологічних порушень	
Нейроімуноендокринна регуляція імунної відповіді. Основні симптоми патології імунної системи. Клініко-анамнестичні синдроми.	2
Імунологічні методи досліджень. Спеціальні методи лабораторного імунологічного дослідження. Поняття імунний статус. Основні правила оцінки імунного статусу. Особливості показників імунітету в різних вікових групах	2
Специфічні методи дослідження в клінічній практиці лікаря-імунолога. Природжені імунодефіцити: класифікація, , принципи ліагностики, лікування, імунопрофілактики, імунореабілітації.	2
Набуті імунодефіцити: класифікація, принципи ліагностики, лікування, імунопрофілактики, імунореабілітації. Імунні механізми формування аутоімунної патології, принципи ліагностики, лікування, імунопрофілактики, імунореабілітації.	2
Імунні механізми формування пухлин: імунотерапія, імунопрофілактики, імунореабілітації.	2
Імунопатологія репродукції, трансплантаційний імунітет, реакція трансплантат протів хазяїна: принципи діагностики, імунотерапії, імунопрофілактики	2
Протиінфекційний імунітет: класифікація, механіми захисту. Імунотерапія: види, методи. Основні принципи призначення.	2
Імунотропні препарати: класифікація, покази та протипокази до їх призначення. Імунопрофілактика: специфічна, неспецифічна, умови реалізації. Імунореабілітація: види, принципи реалізації	2
Поняття алергії. Механізми розвитку АЗ. Типи імунологічних реакцій по Джеллу і Кумбсу. Алергени, види, форми, призначення. Постановка шкірних проб, провокаційні тести, лабораторні методи обстеження.	2
Респіраторні алергічні захворювання: алергічний риніт, кон'юнктивіт, класифікація, діагностика лікування, Алергічна бронхіальна астма. Робота в алергологічній маніпуляційній.	2
Нереспіраторні алергічні захворювання: кропив'янки, набряк Квінке, диференційна діагностика, діагностика, лікування, профілактика. Невідкладна допомога при набряку Квінке. «Марш алергії», atopічний, контактний дерматити, вікові особливості, методи діагностики, лікування. Непереносимість харчових продуктів, харчова алергія	4
Медикаментозна алергія, діагноз, диференційний діагноз з іншими видами непереносимості лікарських засобів, профілактика. Етапна діагностика. Інсектна алергія, діагноз, профілактика. Допомога при анафілактичному шоку.	2
Принципи лікування алергічних захворювань: СПЕЦИФІЧНА ІМУНОТЕРАПІЯ (ВИДИ, ШЛЯХИ ВВЕДЕННЯ, ПОКАЗИ, ПРОТИПОКАЗИ, УСКЛАДНЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ сіт У ДІТЕЙ). Фармакотерапія алергічних захворювань: показання, протипоказання, побічні ефекти. Техніка інгаляційної терапії при респіраторних АЗ.	4
Усього	34

3.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
	Не заплановано	

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для самостійної роботи за темами

№ з/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Опанувантискринінгові клініко-анамнестичні критерії для виявлення дисфункцій імунної системи: клінічні симптоми, клініко-анамнестичні синдроми імунологічної недостатності, сімейний (спадковий) анамнез; антенатальний анамнез; поствакцинальний анамнез; анамнез життя і хвороби.	2
2	Опанування навичками трактування даних фізикального обстеження хворого з патологією імунної сисетми (огляд слизих оболонок, шкіри, пальпація периферичних лімфатичних вузлів, селезінки).	2
3	Опанування навичками аналізувати дані імунологічних методів дослідження: — орієнтовних тестів (1 рівень) - кількісні показники клітинних та гуморальних факторів природженого та набутого імунітету. — уточнюючих тестів (2 рівень) - оцінка функції имунокомпетентних клітин, визначення про-, анти-, регуляторних цитокінів, специфічних імуноглобулінів, секреторного імуноглобуліну А, імуногістохімія та ін.	2
4	Опанування навичками трактування даних фізикального обстеження хворого з патологією імунної сисетми (УЗД, рентгенологічне дослідження ОГК).	2
5	Опанування клініколабораторними критеріями виявлення природжених та набутих імунодефіцитних станів;	1
6	Опанування визначення ступеня важкості природжених та набутих імунодефіцитних станів.	2
7	Опанування визначення клінічних синдромів дисфункції імунної системи: інфекційного, алергійного, аутоімунного, імунопроліферативного.	2
8	Опанувати навичками трактування даних фенотипування для підбору пари донор-реципієнт.	2
9	Опанувати навичками трактування даних фенотипування для вирішення питання наявності безпліддя в шлюбі.	2
10	Опанування навичками оцінки результатів визначення пухлинно-асоційованих та онкофетальних антигенів в діагностиці пухлин.	2
11	Опанування контролю за при(значенням імунотерапії імуностимулюючої, імуносупресивної).	2
12	Опанування принципами лікуванні ІДЗ.	2
13	Опанування контролю за призначенням імунопрофілактики (специфічної, неспецифічної).	2
14	Опанування контролю за призначенням імунореабілітації.	2
15	Підготовка до практичних занять у тому числі: - опанування навичками аналізувати дані алергологічних методів дослідження: - Об'єктивне обстеження хворого; - Проведення шкірних алергологічних проб, опанування навичок проведення прик-тесту; - Провокаційні тести; - Збирання скарг та поглибленого анамнезу; - Функціональні обстеження, опанування оцінки показників функції зовнішнього дихання у хворих на БА. - Лабораторно-інструментальне обстеження;	2
16	Підготовка до практичних занять у тому числі: - опанування навичками надання медичної допомоги у хворих при анафілактичному шоку; - опанування навичками надання медичної допомоги у хворих при ужаленнях перетинчастокрилими; - опанування техніки інгаляційної терапії при РАЗ - опанування навичками оцінки ефективності протиалергійної терапії. - опанування навичками	2

	надання медичної допомоги у хворих з набряком Квінке, спадковим ангіоневротичним набряком;	
17	індивідуальна робота: - Доповідь реферату на практичному занятті по позааудиторним темам: • Поліноз. СІТ: принципи призначення. Показання та протипоказання, розвиток ускладнень. • Медикаментозна алергія. • Написання тез, статей	2
18	Підготовка практичних навичок та узагальнення матеріалу з лікування АЗ	2
	Усього	35

5. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 200-бальною шкалою.

5.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень наведені у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ПЗВО «ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я».

5.2. Форми і критерії поточного оцінювання

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному/лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.

Оцінювання поточної успішності студента здійснюється на кожному занятті (теоретичні знання та практичні навички) шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за національною чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»):

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення навчальних першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, вільно володіє державною мовою.

Оцінка «4» (добре) – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, вільно володіє державною мовою; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичного завдання.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача освіти невпевненість або відсутність стабільних знань;

виконуючи завдання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, на достатньому рівні володіє державною мовою.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до таблиць 1 та 2.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються ДЗ або екзаменом)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
-------------------	---------------------	-----------------------	-------------------------	-------------------	---------------------

5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120

4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Види поточного контролю: усний, письмовий (різновидом є тестовий).

Форми поточного контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, проведення термінологічних диктантів, розв'язання письмових завдань, написання есе, розв'язання практичних ситуацій тощо.

Для здійснення поточного контролю викладачем розробляється методичне забезпечення з тієї чи іншої навчальної дисципліни (перелік питань та завдань практичного змісту, тестові завдання тощо).

5.3. Структура підсумкового семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма підсумкового семестрового контролю – *диференційний залік*.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації

Основна література:

1. Клінічна імунологія та алергологія. Підручник / за ред. Г. М. Дранніка. К.: Здоров'я, 2006. 888 с.
2. Дранник Г. Н. Клиническая иммунология и аллергология / Пособие для студентов, врачей-интернов, иммунологов, аллергологов, врачей лечебного профиля всех специальностей. 4 изд., доп. Киев: ООО «ПОЛИГРАФ ПЛЮС», 2011. 482 с.
3. Бажора Ю. И., Гончарук С. Ф. Клиническая иммунология и аллергология. Учебное пособие. – 3-е изд., перераб. и дополн. Одесса: Пресскурьер, 2015. 288 с.
4. Бажора Ю. И., Гончарук С. Ф. Клиническая иммунология и аллергология. Учебное пособие. Изд. 4-е, дополн. Одесса: Пресс-курьер, 2018. 264 с.

Додаткові:

1. Бажора Ю. І. Клінічна імунологія. Одеса: Одеський державний медичний університет, 2000. 384 с.
2. Основы клинической иммунологии. Учебное пособие для медицинских вузов / Пер. с англ. Э. Чепель, М. Хайни, С. Мисбах, Н. Сновден. М: ГЭОТАРМедиа, 2013. 416 с.
3. Рабсон А. Основы медицинской иммунологии. Пер. с англ. М: Мир, 2016. 319 с.
4. Довідник з алергології. 2-е вид., перероб. та доповн. / За ред. проф. Б. М. Пухлика. Київ: ТОВ «Доктор-Медіа», 2011. 394 с.
5. Алергологія и иммунология. Национальное руководство. Краткое издание. Хаитов Р. М., Ильина Н. И. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. 640 с.
6. EAACI European Academy of Allergy and Clinical Immunology White Paper on Research, Innovation and Quality Care. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology, 2018.
7. Global Atlas of ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology, 2014.
8. GLOBAL ATLAS OF SKIN ALLERGY. Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology, 2019.
9. Basic immunology: functions and disorders of the immune system / Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai ; Illustrations by David L. Baker, Alexandra Baker. Fifth edition. – 318 p.; cm. Includes bibliographical references and index.
10. ISBN 978-0-323-39082-8 I. Lichtman, Andrew H., author. II. Pillai, Shiv, author. III. Title. [DNLM: 1. Immunity. 2. Hypersensitivity. 3. Immune System--

physiology. 4. Immunologic Deficiency Syndromes. QW 504] QR181 616.07'9dc23.
11. 5th Edition of Clinical Immunology: Principles and Practice / Robert R.
Rich. Elsevier, 2019.1323 p.